

VEDLEGG VI

NEVNT I ARTIKKEL 2.9

HANDELSFASILITERING

VEDLEGG VI

NEVNT I ARTIKKEL 2.9

HANDELSFASILITERING

ARTIKKEL 1

Alminnelige prinsipper

1. Statspartene stadfester sine rettigheter og forpliktelser i henhold til WTO-avtalen om handelsfasilitering.
2. Med sikte på å legge forholdene til rette for næringslivet i sine respektive land, og skape et miljø for handel som gir muligheter til å dra nytte av fordelene som følger av denne avtalen, er statspartene enige om at særlig de følgende prinsippene danner grunnlaget for deres respektive vedkommende myndigheters utvikling og forvaltning av tiltak for å forenkle handelen:
 - (a) åpenhet, effektivitet, forenkling, harmonisering og ensartethet for handelsprosedyrer;
 - (b) ensartet, upartisk, forutsigbar og rimelig forvaltning av deres nasjonale lover, forskrifter og forvaltningsvedtak som er relevante for internasjonal varehandel;
 - (c) fremme av internasjonale standarder,
 - (d) samsvar med multilaterale instrumenter,
 - (e) best mulig utnyttelse av informasjonsteknologi,
 - (f) offentlige kontroller basert på risikohåndtering,
 - (g) samarbeid innen hver statspart mellom tollmyndigheter og andre grensemyndigheter og
 - (h) samråd mellom statspartene og næringslivet i deres respektive land.
3. Ingenting i dette vedlegget skal tolkes slik at det innskrenker de rettighetene og forpliktelsene statspartene har under kapittel 5 (Tekniske handelshindringer) og kapittel 6 (Veterinære og plantesanitære tiltak) i avtalen.

ARTIKKEL 2

Åpenhet

1. Hver statspart skal straks gjøre det følgende tilgjengelig på internett og oppdatere det, så vidt det er mulig på engelsk:

- (a) alle nasjonale lover, forskrifter, forvaltningsvedtak av allmenn gyldighet om innførsel, utførsel og transitteringsprosedyrer,
 - (b) en beskrivelse av innførsels-, utførsels- og transittprosedyrer, herunder klageprosedyrer, som informerer berørte parter om de praktiske skrittene som må tas for å handle med eller transittere varer,
 - (c) skjemaer og dokumenter som kreves for handel eller transitt gjennom den nevnte statspartens territorium,
 - (d) kontaktinformasjon til kontaktpunkter og
 - (e) gjeldende krav ved grensepassering for spesifikke produkter.
2. Hver statspart skal etablere kontaktpunkter for tollsaker og andre saker som er relevante for handel med varer, som skal kunne kontaktes på engelsk. Henvendelser som gjøres på engelsk, skal så langt det er mulig, bli besvart på engelsk. Statspartene skal ikke kreve at det betales noe gebyr for å besvare henvendelser.
3. Hver statspart skal rådføre seg med næringslivet om dets behov i forbindelse med utvikling og gjennomføring av tiltak for handelsfasilitering og gi særlig oppmerksomhet til de interessene små og mellomstore foretak måtte ha.
4. I den grad det er praktisk mulig, og på en måte som er forenlig med sine nasjonale lover og forskrifter, skal hver statspart på forhånd kunngjøre, på internett, alle forslag til nasjonale lover og forskrifter som er relevante for internasjonal varehandel, med sikte på å gi berørte personer en mulighet til å kommentere på dem.
5. Hver statspart skal sikre at det settes av et rimelig intervall mellom kunngjøringen av nye nasjonale lover og forskrifter som er relevante for den internasjonale handelen med varer, og tidspunktet da de trer i kraft.

ARTIKKEL 3

Bindende forhåndsuttalelser

1. Når en statspart mottar en skriftlig anmodning som inneholder all nødvendig informasjon lagt fram av en importør, produsent eller eksportør som er etablert på dens territorium, eller av en eksportør eller produsent på territoriet til en annen statspart¹, skal statsparten innen rimelig tid gi en skriftlig, bindende forhåndsuttalelse med hensyn til
- (a) klassifisering av varer i tolltariffen og anvendt tollavgiftssats for et produkt,
 - (b) opprinnelsesreglene den anvender på et produkt,
 - (c) egnet metode eller egnede kriterier og hvordan denne eller disse skal anvendes, for å fastsette tollverdien basert på et bestemt sett med opplysninger, og

¹ Det presiseres at en importør, eksportør eller produsent kan sende inn en anmodning om en bindende forhåndsuttalelse fra en person med behørig fullmakt.

- (d) andre forhold statspartene måtte bli enige om.
2. En statspart som avslår å gi en bindende forhåndsuttalelse, skal straks underrette den anmodende importøren, produsenten eller eksportøren skriftlig og begrunne sin beslutning.
 3. Hver statspart skal sørge for at bindende forhåndsuttalelser trer i kraft den datoen de blir gitt, eller på en annen dato som er spesifisert i forhåndsuttalelsen, forutsatt at opplysningene eller omstendighetene forhåndsuttalelsen er basert på, forblir uforandret.
 4. En statspart kan begrense gyldigheten av bindende forhåndsuttalelser til en periode som er fastsatt i dens nasjonale lover og forskrifter.
 5. Hver part skal bestrebe seg på å gjøre opplysninger om bindende forhåndsuttalelser offentlig tilgjengelige, tatt i betraktning behovet for å verne om fortrolige opplysninger.

ARTIKKEL 4

Forenkling av internasjonale handelsprosedyrer

1. Statspartene skal anvende enkle, rimelige og upartiske handels- og grenseprosedyrer.
2. Statspartene skal begrense kontroller, formaliteter og antall dokumenter som kreves i forbindelse med handel med varer mellom partene, til de som er nødvendige og egnet til å sikre samsvar med rettslige krav, og slik forenkle respektive prosedyrer så langt det er mulig. Med sikte på å gjøre formalitetene for import, eksport og transittering mindre omfattende og mindre kompliserte og å redusere og forenkle dokumentasjonskravene til import, eksport og transittering, skal hver statspart sikre at slike formaliteter og kravene til slik dokumentasjon
 - a) anvendes med sikte på rask frigjøring og klarering av varer,
 - b) anvendes på en måte som tar sikte på å spare tid og kostnader knyttet til samsvar, og
 - c) er minst mulig begrensende for handelen.
3. Den importerende statsparten skal ikke kreve et originalt eksemplar eller en kopi av eksportdeklarasjonen fra importøren.
4. Statspartene skal bruke effektive handelsprosedyrer med sikte på å redusere kostnader og unødvendige forsinkelser i handelen seg imellom basert på internasjonale instrumenter og standarder som gjelder på toll- og handelsområdet, herunder WTO-avtalen om handelsfasilitering, den internasjonale konvensjonen om det harmoniserte systemet for beskrivelse og koding av varer, SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade fra WCO (SAFE-rammeverket), WCOs datamodell og, så langt det er mulig, de grunnleggende elementene i Den internasjonale konvensjon om forenkling og harmonisering av tollprosedyrer (med endringer) (den reviderte Kyoto-konvensjonen).
5. Hver statspart skal innføre eller opprettholde prosedyrer som
 - a) muliggjør elektronisk framleggelse og behandling av informasjon før varene ankommer fysisk, for å framskynde klarering av varene,

- b) gjør det mulig for importører å få frigjort varer før den endelige fastsettelsen av tollavgifter, skatter, gebyrer og andre avgifter, forutsatt at importøren tilveiebringer tilstrekkelige garantier og det avgjøres at det ikke er nødvendig verken med videre undersøkelser, fysiske inspeksjoner eller framleggelse av noe annet, og forutsatt at alle andre forskriftsmessige krav er oppfylt,
- c) gir mulighet for elektronisk betaling av tollavgifter, skatter, gebyrer og andre avgifter som kreves inn av tollmyndigheter og andre grensemyndigheter, og
- d) tillater at varer som er beregnet på import, flyttes innenfor statsparten, under tollvesenets kontroll, fra innpasseringstollstedet til et annet tollsted hvor varene så frigis eller klareres.

ARTIKKEL 5

Bederverelike varer

For å unngå forringelse av bederverelike varer² skal hver statspart

- a) sørge for rask frigjøring av bederverelike varer,
- b) ved forsinkelse i frigjøringen av bederverelike varer, på anmodning gi en forklaring av årsakene til forsinkelsen,
- c) gi hensiktsmessig prioritet til bederverelike varer ved planlegging av eventuelle undersøkelser som kan være nødvendige,
- d) enten sørge for, eller tillate at en importør sørger for, egnet lagring av bederverelike varer i påvente av at de frigis. Hver statspart kan kreve at ethvert lagringsanlegg importøren setter opp, skal godkjennes eller utpekes av dens relevante myndigheter, og
- e) sørge for frigivelse av bederverelike varer utenfor tollmyndighetens og andre relevante myndigheters åpningstider, der det er hensiktsmessig, forutsatt at alle lovfestede krav er oppfylt.

ARTIKKEL 6

Kompetente tollsteder

1. Hver statspart skal utpeke tollsteder der varene kan legges fram for tollmyndighetene eller klareres. Ved fastsettelse av disse tollstedenes kompetanse, plassering og åpningstider skal forholdene som tas i betraktning, særlig omfatte handelens behov.

² I denne artikkelen menes med «bederverelike varer» varer som raskt vil bli ødelagt som følge av sine iboende egenskaper, særlig i fravær av egnede lagringsforhold.

2. Hver statspart skal, med forbehold for ressurstilgjengelighet, utføre tollkontroller og tollprosedyrer utenfor ordinære åpningstider eller på annet sted enn i det kompetente tollstedets lokaler, dersom en næringsdrivende anmoder om det med gyldig grunn. Alle tilknyttede gebyrer og avgifter skal begrenses til den omtrentlige kostnaden for de utførte tjenestene.

ARTIKKEL 7

Fastsettelse av tollverdi³

I samsvar med dette vedleggets formål får artikkel VII i GATT 1994 og Avtalen om gjennomføring av artikkel VII i Generalavtalen om tolltariffer og handel 1994 anvendelse og blir herved innlemmet i og gjort til en del av denne avtalen, med de nødvendige tilpasninger.

ARTIKKEL 8

Risikohåndtering

1. Hver statspart skal bestemme hvilke operatører, varer eller transportmidler som skal undersøkes, og omfanget av en slik undersøkelse, basert på en risikohåndtering.
2. Statspartene skal systematisk anvende objektive risikohåndteringsprosedyrer og -praksiser for å identifisere og håndtere risikoer knyttet til innførsel, utførsel, transittering, overføring eller sluttbruk av varer som flyttes mellom statspartenes tollområder, eller til nærvær av varer som ikke er i fri omsetning.
3. Hver statsparts grenseprosedyrer og tollkontroller, inkludert dokumentkontroller, fysiske undersøkelser eller undersøkelser etter revisjon, skal ikke være mer byrdefulle enn det som er nødvendig for å begrense dens eksponering for risikoene nevnt i nr.

ARTIKKEL 9

System for autoriserte økonomiske operatører

En statspart som bruker et system med autoriserte økonomiske operatører eller sikkerhetstiltak som berører internasjonale handelsstrømmer, skal

- a) tilby en annen statspart mulighet til å forhandle fram en avtale om gjensidig anerkjennelse av autorisasjoner og sikkerhetstiltak i den hensikt å forenkle internasjonal handel, samtidig som det ivaretas en effektiv tollkontroll, og
- b) basere seg på relevante internasjonale standarder, særlig SAFE-rammeverket.

³ Sveits anvender tollavgifter basert på vekt og mengde i stedet for tollavgifter etter verdi (ad valorem-tollavgift).

ARTIKKEL 10

Tollmeglere

Statspartene skal ikke gjøre det obligatorisk å bruke tollmeglere.⁴

ARTIKKEL 11

Gebyrer, avgifter og formaliteter

1. For dette vedleggets formål får artikkel VIII i GATT 1994 anvendelse og blir herved innlemmet i og gjort til en del av avtalen, med de nødvendige tilpasninger.
2. Gebyrer og avgifter av enhver art ut over tollavgifter på import og andre avgifter som omfattes av artikkel III i GATT 1994, som ilegges i forbindelse med innførsel eller utførsel, herunder oppgaver som er nevnt under artikkel 3 (Forhåndsuttalelser), skal begrenses beløpsmessig til den anslagsvise kostnaden for tjenestene som ytes, og skal ikke medføre en indirekte beskyttelse av innenlandske varer eller skattlegging av import eller eksport for skatte- og avgiftsformål.
3. Gebyrene og avgiftene nevnt i nr. 2 skal ikke beregnes på et *ad valorem*-grunnlag med mindre det er et fast maksimalt gebyr som ikke overstiger de anslagsvise kostnadene for tjenestene som ytes. Hver statspart skal bestrebe seg på å fase ut alle verdibaserte gebyrer og avgifter (*ad valorem*).
4. Hver statspart skal offentliggjøre informasjon om gebyrer og avgifter på internett, så vidt det er mulig på engelsk. Denne informasjonen skal omfatte årsaken til gebyret eller avgiften, ansvarlig myndighet, gebyrene og avgiftene som vil bli ilagt, og hvordan de beregnes, samt når og hvordan betalingen skal skje.
5. På anmodning skal en statsparts tollmyndigheter eller andre vedkommende myndigheter oppgi informasjon om gebyrer og avgifter som er relevante for innførsel av varer til statsparten, herunder utregningsmetoder.

ARTIKKEL 12

Bruk av sanksjoner

1. Hver statspart skal sikre at sanksjoner for overtredelser av nasjonale tollover, tollforskrifter eller prosedyremessige krav bare ilegges den eller de personene som er rettslig ansvarlige for en slik overtredelse.

⁴ I samsvar med WTO-avtalen om handelsfasilitering får denne artikkelen ikke anvendelse på Paraguay og Uruguay.

2. Sanksjonen som ilegges, må bygge på opplysningene og omstendighetene i saken, baseres på den ansvarlige personens grad av skyld og stå i forhold til overtredelsens omfang og alvorsgrad.
3. En sanksjon for mindre overtredelser, for eksempel utilsiktede utelatelser eller feil, inkludert feiltolking av en tollov, en tollforskrift eller et prosedyremessig krav, som er gjort uten bedragersk hensikt eller grov uaktsomhet, skal ikke være uforholdsmessig; det vil si at en slik sanksjon ikke skal være større enn det som er nødvendig for å motvirke at slike feil gjentas.
4. Hver statspart skal sikre at når det ilegges en sanksjon for en overtredelse av nasjonale tollover, tollforskrifter eller prosedyremessige krav, så skal det gis en skriftlig forklaring til den personen som ilegges sanksjonen med en spesifisering av overtredelsens art, grunnlaget for sanksjonen og informasjon om klageretten.
5. Hver statspart skal regne det som en formildende faktor dersom man frivillig opplyser de vedkommende myndighetene om omstendighetene rundt en overtredelse av dens nasjonale tollover, tollforskrifter eller prosedyremessige krav, før myndigheten oppdager overtredelsen.
6. Hver statspart skal i sine nasjonale lover og forskrifter spesifisere en tidsbegrenset periode da den kan sette i gang en sanksjonsprosess i forbindelse med en overtredelse av nasjonale tollover, tollforskrifter eller prosedyremessige krav.
7. Hver statspart skal ha prosedyrer for å unngå interessekonflikter i forbindelse med fastsettelse og innkreving av krav ilagt ved sanksjoner som sikrer at offentlige tjenstepersoner ikke personlig drar fordel av sanksjoner eller avgifter som fastsettes eller innkreves.

ARTIKKEL 13

Legalisering av dokumenter

1. En statspart skal ikke kreve legalisering eller annen attesting, særlig konsulær legalisering av handelsfakturaer, opprinnelsessertifikater eller annen tolldokumentasjon, herunder tilhørende gebyrer og avgifter, i forbindelse med innførsel av varer fra en annen statspart.⁵
2. Dersom det i forbindelse med revisjoner i etterkant av klareringen er mistanke om uregelmessigheter som kan kreve ytterligere dokumenter, kan myndighetene i den importerende statsparten kreve at dokumentene legaliseres før de legges fram.

ARTIKKEL 14

Midlertidig innførsel av varer

⁵ Dette nummeret får ikke anvendelse på Paraguay så lenge Paraguay anvender sine nasjonale lover og forskrifter på en ikke-diskriminerende måte.

1. Hver statspart skal, som fastsatt i dens nasjonale lover og forskrifter, tillate midlertidig innførsel av varer i henhold til internasjonale standarder.
2. I denne artikkelen menes med «midlertidig innførsel» tollprosedyrer som gjør det mulig å bringe enkelte varer inn på et tollområde og på visse vilkår bli fritatt for betaling av tollavgift. Slike varer må importeres for et bestemt formål og må være beregnet på å gjenutføres innenfor et bestemt tidsrom uten å være gjenstand for noen endring ut over normal avskrivning som følge av at de har vært i bruk.

ARTIKKEL 15

Innenlands og utenlands bearbeiding

1. Hver statspart skal tillate midlertidig innførsel og utførsel for innenlands og utenlands bearbeiding i samsvar med internasjonale standarder.
2. I denne artikkelen menes med
 - a) «innenlands bearbeiding» tollprosedyrer som gjør det mulig å bringe enkelte varer inn på et tollområde på visse vilkår som gir fritak for betaling av tollavgift. Slike varer må være beregnet på å gjenutføres innenfor et bestemt tidsrom etter å ha gjennomgått produksjon, bearbeiding eller reparasjon, og
 - b) «utenlands bearbeiding» tollprosedyrer som tillater at visse varer som er i fri omsetning i et tollområde, midlertidig kan utføres for framstilling, bearbeiding eller reparasjon i utlandet og deretter gjeninnføres med fullt eller delvis fritak fra tollavgifter.

ARTIKKEL 16

Samarbeid mellom grenseorganer

Hver statspart skal sikre at dens myndigheter og organer med ansvar for grensekontroll og prosedyrer i forbindelse med innførsel, utførsel og transittering av varer samarbeider med hverandre og samordner aktivitetene sine for å lette handelen.

ARTIKKEL 17

Klageadgang

1. Hver statspart skal sørge for effektive, raske, ikke-diskriminerende og lett tilgjengelige prosedyrer for å garantere retten til å klage på forvaltningsmessige tiltak, vedtak og beslutninger truffet av tollmyndigheter eller andre vedkommende myndigheter som berører import eller eksport av varer eller varer i transitt.
2. Hver statspart skal sikre at enhver person som tollmyndigheten eller en annen grensemyndighet gjør et forvaltningsvedtak om, i det minste har rett til

- (a) ett uavhengig klagenivå for forvaltningssaker, med mindre forvaltningsvedtaket er gjort av høyeste forvaltningsenhet, eller
- (b) ett uavhengig klagenivå med rettslig myndighet.

3. Klagebehandling kan også omfatte både forvaltningsmessig kontroll fra tilsynsmyndigheten og rettslig prøving av avgjørelser som er truffet på forvaltningsnivå i henhold til statspartenes nasjonale lover og forskrifter.

ARTIKKEL 18

Fortrolighet

Alle opplysninger som gis i forbindelse med innførsel, utførsel, bindende forhåndsuttalelser eller transitt av varer, skal behandles fortrolig av statspartene i samsvar med hver statsparts nasjonale lover og forskrifter. Slike opplysninger skal ikke utleveres av en statsparts myndigheter uten uttrykkelig tillatelse fra personen eller myndigheten som har framlagt dem.

ARTIKKEL 19

Samarbeid

1. Statspartene skal samarbeide i tollspørsmål og andre handelsrelaterte saker for å sikre at målene fastsatt i artikkel 1 (Alminnelige prinsipper) blir nådd.

2. Samarbeid kan særlig omfatte:

- (a) utveksling av opplysninger om gjennomføring av toll- og andre handelsrelaterte lover og forskrifter og prosedyrer, særlig på følgende områder:
 - i) forenkling og modernisering av toll- og andre handelsrelaterte prosedyrer,
 - ii) internasjonale instrumenter og standarder som gjelder på toll- og handelsområdet,
 - iii) samarbeid mellom grenseorganer,
 - iv) Single Window-systemer inkludert arbeid for deres framtidige samvirkningsevne,
 - v) relasjoner til næringslivet,
 - vi) sikkerhet i forsyningskjeden og risikohåndtering, og
 - vii) fastsettelse av tollverdi,

- (b) en vurdering av om man skal utvikle felles initiativer knyttet til import- og eksportprosedyrer, herunder teknisk bistand, kapasitetsbygging og tiltak som tar sikte på å yte effektive tjenester til næringslivet, og
- (c) utveksling av erfaringer om nasjonale handelsfasiliteringskomiteer, deres funksjoner og deres arbeid med nasjonal koordinering og gjennomføring av WTO-forpliktelser.

3. Statspartene kan identifisere og legge fram for Den blandede komité til vurdering ytterligere tiltak for å lette handelen seg imellom.

4. Statspartene skal fremme internasjonalt samarbeid i relevante multilaterale forum om handelsfasilitering. Statspartene skal gjennomgå relevante internasjonale initiativer for å identifisere, og kan om det er passende legge fram for Den blandede komité til vurdering, ytterligere områder der felles tiltak kan bidra til å nå deres felles mål.
